

Regnbågen gör det möjligt att flugfiska även under vintertid.

VINTERFISKE MED ROMKORNSIMITATIONER

TEXT OCH FOTO: JOHAN KLINGBERG

VADARBYXORNA KÄNNS TRÅNGA och flera nummer för små. Det är på grund av alla extrakläder, för att inte tala om dom tjocka fleecebyxor som går åt för att hålla värmen. Står man stilla så känns det faktiskt helt okej, men att gå eller vada är betydligt värre. Man rör sig som en vickande anka, och blir varm och svettig under alla lager av kläder.

Fem steg senare så är det åter dags att sparka av snön som fastnat under filt-sulan. Ibland struntar jag i det och väntar tills det har samlats tillräckligt mycket för att det ska lossna av sig självt. Men för mig, blöt packad snö under filtsulorna är segare än man tror.

Just som jag ska kliva ner i ån stöter jag emot en tunn gränna täckt av nyfallen julesnö. Kristallerna sprids snabbt ut i luften och glittrar vackert mot ljuset framför mig. Stegen är klumpiga, men jag är varm, väldigt varm. Jag stannar upp, försöker lokalisera varifrån strömstarens läte just kom ifrån. Där sitter den, på iskanten tvärsöver på andra sidan ån.

Åns vattenyta ser ut att vara helt kol-svart, nästan sorgsen i kontrast mot den snötäckta omgivningen.

Spöringarna är fortfarande isfria och torra, men efter några kast så kommer dom att vara täckta av is. Den röda napp-indikatorn guppar med i vattnets rytm

längs strömstarens kant. Efter några sekunder då mina romkornsflyg har drifit färdigt kastas dom upp på nytt. Kasten sker utan någon större planering, mest på måfå.

Så plötsligt stannar indikatorn, guppar till och sjunker igen. Mothugget känns segt och långsamt, men det går vägen trots allt. Fisken känns tung, mycket segare än vad den gör under sommar, nästan som en blöt badhanduk. En stund drar vi åt var sitt håll, men till sist ger den med sig. Den är färgglad och stor, jättestor för att vara en regnbåge. Det är en av avelshannarna som just satts ut efter att den kramats på sin mjölke. Det är inte den

typ av fisk som jag väljer att ta med mig hem och låter den därför gå tillbaka ut i ån igen. Men det gäller att ta det varsamt så att inte fiskens ömtåliga slemhinnor exponeras mot den kalla luften allt för länge.

Sedan ganska många år har jag samlat på fiskelitteratur, framför allt ifrån de engelskspråkiga länderna. Ett vanligt tema framför allt i dom amerikanska flugbindarböckerna har varit så kallade Egg flies. Jag ska helt uppriktigt erkänna att det har tagit många år tills jag till slut kommit mig för att testa dom.

Det är egentligen tack vare min amerikanske vän Ted Patlen från New Jersey som jag lärde mig att förstå flugtypen. Vi fiskade tillsammans i ett av hans hemmavatten, Pequest, efter bäckröding och regnbåge. Trots att det var sent i november så kläckte det ändå fortfarande lite natt- och bäcksländor under en kort timme efter lunch. Men där efter var det stendött och fisket fick bedrivas med antingen streamers eller tunga nymfer. Ted fiskade konstant med en svart bäcksländenymp och en liten »Egg fly« som upphängare. Kombinationen var mörkande effektiv och Ted fångade flera riktigt fina regnbågar på upphängaren. Nymfen struntade dom i och Ted menade att just dom individer han lyckats lura mer intresserade sig för romkorn än stora nymfer.

Berikad med en ny erfarer kunde jag knappt bär ga mig att få testa dom »nya« romkornsflugorna i Tidån. Då det väl var dags hade det hunnit bli advent och klimatet var betydligt kallare än vad det hade varit i New Jersey. Vattentemperaturen i ån visade knappa två grader och i luften hängde ett obehagligt snöblandat regn.

Händerna tog mycket stryk och fingrarna var svåra att hålla styr på. Första försöket med romkornsflugorna skulle

Om djupet är tillräckligt djupt hittar man ofta regnbågen intill kanterna.

bli uppströms Baltakbron, där huvudströmmen följer nära strandlinjen.

Det dröjde inte länge förrän den första fisken nappade, dessvärre släppte den nästan omedelbart. Men några kast senare så tog ytterligare en regnbåge på samma ställe som den tidigare. Trycket nedifrån kändes ovanligt kraftigt och det verkade inte spela någon roll hur mycket jag pressade emot för att tvinga upp den till ytan. Till slut stod det klart vad problemet var, ännu en regnbåge hade tagit, fast på upphängaren. Efter diverse trixande och en del tur så gick det ändå vägen och romkornsflugorna kunde stoltsera med en vacker double redan på premiärturen.

Romkornsflugorna är för mig verkliga vinterflugor och fungerar bäst under vintersäsongen från november och fram till mars. Till en början trodde jag att det främst skulle vara nyinsatt fisk som skulle ta dom oragngefärgade kulorna. Men

efter några fisketurer lärde jag mig att så inte alls var fallet. I stället var det ofta den regnbåge som vistats i ån under lång tid som nappade.

Jag har funderat mycket på vad det är som gör att framför allt regnbågen attraheras så till dessa romkornsflugor. Framför allt är det märkligt att dom gör det i ett vatten där inte förteelsen är naturligt.

Med efter att ha talat med andra som fiskar i liknande strömmar i Österrrike, Tjeckien, England och i USA så verkar romkornsflugorna intressera regnbågen lika mycket där som här. En tanke som därför har slagit mig är att romkornsflugornas intresse för dessa romkorn helt enkelt är genetiskt nedärvt.

Egentligen är det kanske inte så konstigt eftersom just regnbågen är omtalad som en riktig romtjuv i många vattendrag där den förekommer i vilt tillstånd.

Fiskemetod för romkornen

BEROENDE PÅ VATTENTEMPERATUR fiskar jag romkornsflugorna genom två olika metoder.

Under förvintersäsongen ifrån november och december då vattentemperaturen sällan går ner under en grad fungerar oftast fridriftspresentationen bäst. Trots att vattentemperaturen är mycket låg så är ändå fisken tillräckligt aktiv för att ta dom driftande flugorna längs botten.

Men ibland händer det faktiskt att dom till och med lämnar botten för att bege sig up och ta upphängaren bara en halv meter under vattenytan.

Fridriftsteknikerna förknippas i dag mestadels med dom så kallade tjecknymphmetoderna. Dessa metoder fungerar även nu, men använd gärna en nappindikator då du fiskar av dom lite

Fortsättning nästa uppslag

Vinterns fluginnehåll går i orange ...

Under senovintern då regnbågen börjar vandra samlas ofta mycket fisk nedströms vandringshindren.

Romkornsflugorna lockar fram en gammal nedärvd instinkt hos regnbågen.

Vinterfiske ...

Fortsättning från föregående sida

lugnare partierna. Dessa finns att köpa i många olika utföranden, jag föredrar att använda en ganska rejäl dito som orkar bära upp dom förtyngda romkornen.

Om du upplever det svårt att se indikatorn så är det ofta bra att byta till en annan färg. För även om orange oftast fungerar bäst för mig så innebär det inte att det gör det för dig. Gul-, vit- eller grönflur oerande täcker de flesta situationer.

Mitt vintertackel för fridriftspräsentation består av två flugor som är placerade ungefär 30 centimeter ifrån varandra. För att flugorna bättre ska skära igenom ytströmmen och inte börja dragga så använder jag gärna en mycket tunn tafspets på 0,10–0,12 mm. Det kan verka aningen tunt, men eftersom fisken är relativt loj i det kalla vattnet så går det oftast snabbt att även dra in en ganska stor fisk till häven med en tunn lina.

Nedströmsmetoden använder jag då vattnet är kallare, januari och februari. Då temperaturen är under en grad så slutar i princip regnbågen att äta alls. Allt hänger samman med att fisken är växelvarm och har samma kroppstemperatur som sin omgivning. En annan faktor är att fiskens metabolism nära nog upphör under dessa låga temperaturer.

Då gäller det att kunna presentera flugorna i ett extremt långsamt tempo precis framför regnbågen för att den ska ta.

Jag använder en snabbsjunkande lina i kombination med en knapp meterlång tafs. Framför flugan placerar jag även ett blyhagel för att om möjligt förhindra att flugan »fladdrar« i strömmen.

Kastet görs 45 grader uppströms, varefter fluglina och flugor fritt låts driva med strömmen nedöver. Härfter styr jag lina så att den till slut ligger rakt över en plats där jag tror fisken står.

Ibland kan det vara lönsamt att pröva med en överdrivet stor äggfluga.

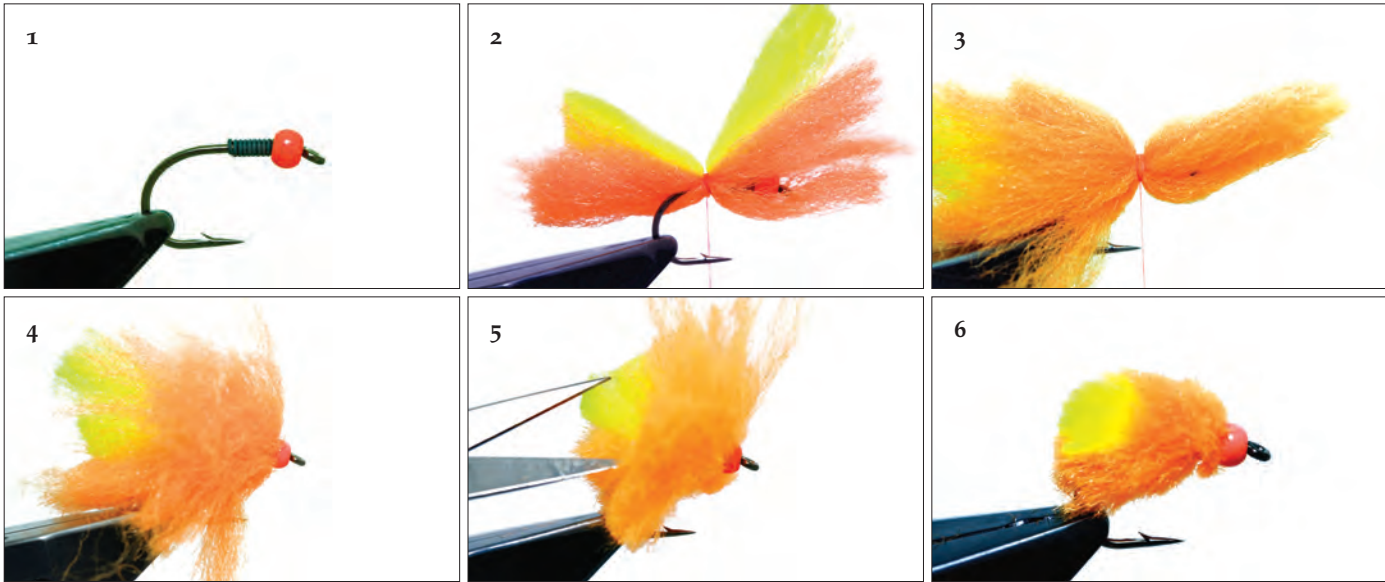
Hemfiskningen sker genom en extra långsamt handtvist, varvat med långa pauser så att flugan hänger opåverkad i flera minuter. Ibland leker jag med flugan så att den »jiggar« fram och tillbaka över samma fläck upprepade gånger.

Ofta är fisket under den här kalla tiden mycket svårt och kräver en stor portion tålmod. Men då det väl nappar så är det värt var enda minut ute i det kalla vattnet.

Romkornsflugorna är fantastiskt bra och jag har under vintern haft några av mina klart bästa fisker med denna flugtyp. Så varför inte plocka fram prylarna ifrån garderoben igen för att göra ett vinterrigt besök i Baltak, lovar att det är värt det.

Så här binder du fyra romkornsflugor till vinterfisket

JAG HAR VALT UT fyra stycken romkornsflugor som har fungerat bra i Baltak. Två av dem är mer kompakta och är avsedda för fridriftspräsentation. Den andra två binds som betydligt rörligare och är avsedda för nedströmsmetoden. Den ena är egentligen en streamer som imiterar en så kallad Egg sucker, alltså en liten betesfisk som jagar ett romkorn. Den lilla fisken och romkornet ska trigga igång regnbågens instinkt till konkurrens. Om det är den lilla betesfisken eller romkornet framför den som regnbågen tar vet jag inte, men helt klart är att det fungerar.

Eggfly

Materialbeskrivning

Krok: 8-14

Bindtråd: 8/0 orange

Skalle: Tungsten, orange

Kropp: »Egg yarn«, orange och ex. gul

1) Tryck på en tungstensskalle och täck därefter krokskaftet med blytråd.

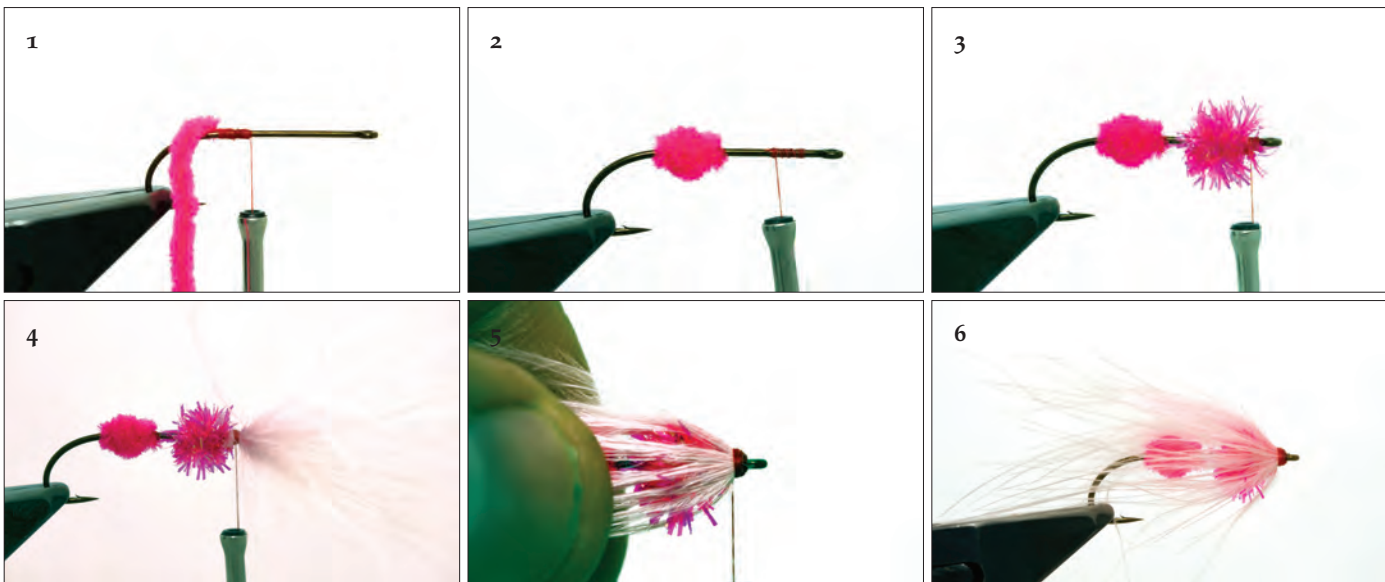
2) Fäst några bitar »Egg yarn« så att dom täcker runt hela krokskaftet, strax före krokböjen.

3) Stryk bak »Eggyarnfibrerna« och linda sedan fram bindtråden till mitten av krokskaftet. Fäst därefter ytterligare en bunt fibrer på samma vis.

4) Linda fram bindtråden och avsluta med några halvslag och klipp av tråden. Borsta nu ut alla fibrer med en styv borste.

5) Klipp och forma en jämn kula, det är oftast enklast att klippa bakifrån så som bilden visar.

6) Den färdiga flugan går att binda även i andra färger så som rosa, gul eller röd.

Double Eggfly

Materialbeskrivning

Krok: Långskaftad, 8-12

Bindtråd: 6/0 röd

Bakkropp: Chenille, hot pink

Framkropp: Kaktus chenille

Hackel: Marabou, hint of pink

1) Fäst fast en bit chenillegarn vid slutet av krokskaftet.

2) Linda chenillen tillsammans med bindtråden till en kula. Gör ett halvslag och klipp sedan av både överblivet garn och bindtråden.

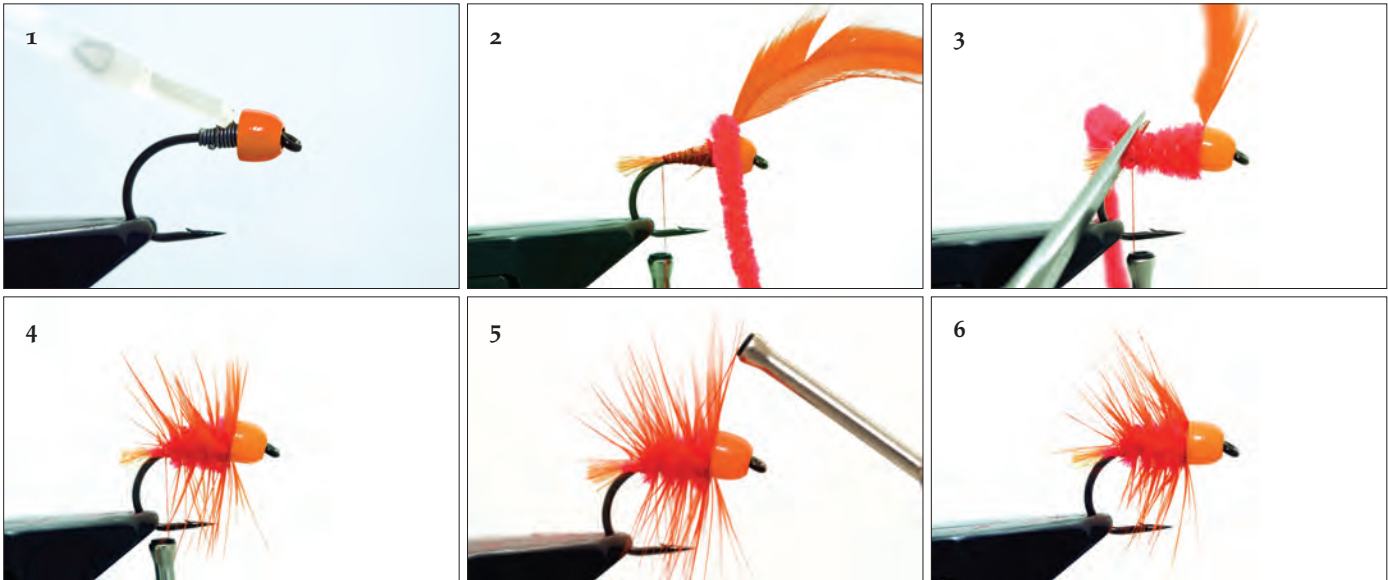
3) Fäst fast tråden på nytt en bit fram på krokskaftet och fäst in och linda ytterligare en garnkula med »glitterchenille«.

4) Fäst in en gles bunt maraboufibrer så att dom täcker runt hela krokskaftet.

5) Vik bak maraboufibrerna så att vingen kringluter hela kroppen.

6) Linda ett jämnt tråd huvud, avsluta och lacka bindtråden.

»Pinky«, variant

Materialbeskrivning

Krok: 8-14

Bindtråd: 8/0 orange

Skalle: »Conehead«, orange

Stjärt: Polygarn, orange

Kropp: Chenille, hot orange

Hackel: Tupp, orange

Ribbing: Bindtråd

1) Tryck på en »Coneheadskalle« och täck därefter krokskaffet med blytråd.

För att blytråden ska hålla bättre kan man stryka över en droppe snabblim.

2) Fäst fast en garnstjärt så som bilden visar. Fäst därefter in hacklet och chenillen bakom skallen och linda sedan bak bindtråden till slutet av krokskaffet.

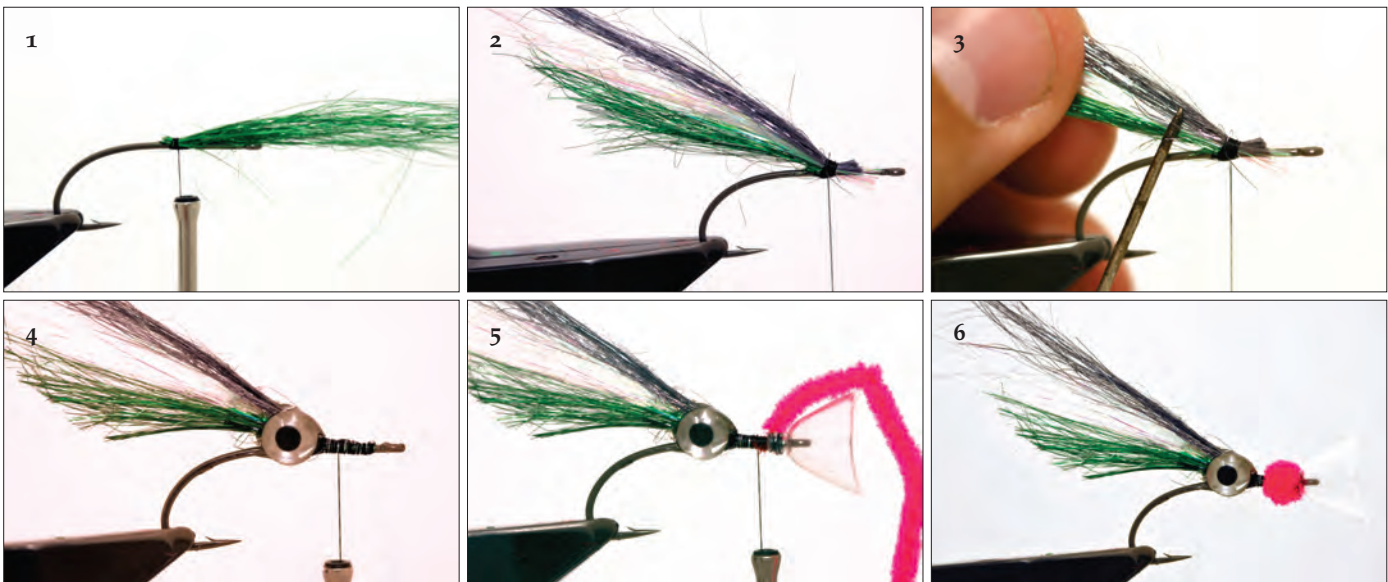
3) Linda chenillen bakåt till en jämn kropp. Fäst fast garnet vid slutet av krokskaffet och klipp av det som blir över.

4) Linda hacklet i täta, jämna varv över hela kroppen bak till där bindtråden hänger.

Fäst fast hacklet med bintråden och klipp bort spetsen.

5) Linda fram bindtråden igenom hacklet hela vägen fram till där skallen sitter. Försök att inte trycka ner några hackelfibrer med bindtråden.

6) Avsluta med att göra ett halvslag bakom »Coneheadskallen«. För att flugan ska hålla ännu bättre kan man lägga en droppe snabblim framför stjärten där materialen sitter infästa.

»Egg sucker«

Materialbeskrivning

Krok: Kortskaftad, 8-12

Bindtråd: 8/0 svart

Vinge: »Angel hair«

Ögon: 3D

Egg: Chenille, hot pink

Tratt: »Magic head«

1) Linda fast bindtråden ungefär vid mitten av krokskaffet. Fäst där efter in den första buntan »Angel hair« så att vingen pekar fram över krokskaffet och sedan hjälper till att lyfta resten av vingen.

2) Vik bak vingen och fäst sedan fast ytterligare två buntar »Angel hair« över den första.

3) Försök att sprida ut fibrerna och täck sedan vingens nedersta centimeter med epoxylim.

4) Fäst fast två runda ögon på var sida om vingen före limmet har torkat.

5) Tryck fast en »Magic head« över krokögat och fäst sedan fast en bit chenillegarn så som bilden visar.

6) Linda chenillet till en liten kula precis bakom tratten. Avsluta med ett par halvslag och en droppe snabblim över knuten.